

הבא על יבמתו פרק ששי יבמות

(א) [נקמן נמ:] טוטה כד:
(ב) [נעיל לה:] א [דברים
כה:] (ד) [נעיל נד:]
(ה) נמי"ם אין זה, (ו) ס"א
שמה תשקה ומאכל ולא
גורמן תש"ל (ז) ש"ך למתני
לעיל נג.

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה כל וכו' א'
צ"ח. צ"ח ב"ק דקדושין
דף י"ע קא מיפיש ליה
צ"ח. א"י נישאין עושה א'
ארוסין עושה וע"ש:

תוס' חד מקמאי

רב אמר קנה לכל ושמאל
אמר לא א"פ אלא
לדברים האמורים בפרשה
אבל להאכילה בתרומה
לא קנה באונס ובשוגג.
והלכתא כרב ודוקא
באונס ובשוגג דה"ל
כביאה אבל בלא ביאה
לא אכלה מן הנשואין
א"פ שכבר אכלה בחיי
בעלה. ושמעין מהא דהא
דתנן כפי א"פ ובפ'
אלמנה כ"ג היבם אינו
מאכיל בתרומה א"פ
שכבר אכלה בחיי בעלה
ולאפקדי (מהמ"ם תוין)
(מהמפרשים) שפרושה
כשלא אכלה בחיי בעלה
אבל אם אכלה בחיי
הבעל אוכלת שומרת
יבם בתרומה. ת"ד בת
ישראל פקחת שנתארסה
לכתן פקח ולא הספיק
לכנסה עד שנתחרש
אינה אוכלת מת ונתלה
לפני יבם חרש אינה
אוכלת כנסה הבעל וא"כ
נתחרש אוכלת מת ונתלה

מוסף רש"י

קנה לכל. קנה דקמי
מתני קנה לכל. אם
כסו הוא מתעלה בתרומה
ויורשה ומשמת לה ומשקה
ופטרה בגט בלא חליצה
(טוטה כד.). לא קנה
אלא לדברים האמורים
בפרשה. כפ"ש יבמה
לקום על שם אחיו צמתלו
ולפטרה בגט. דהא דקני
לה יבם צ"ח כל דהו
מיבמה יבא עליה נפקא
לן. דלא כמי יבמה יקמה
לו לאשה אלא יבא עליה
ולקחה לו לאשה, ואשמעין
דביאמו עליה הן הן
ליקויה האשות ש"ל. הלך
למדי דלמחר ניהך פרשתא
רבינו קרא נישאין הלל,
אבל למדי אחרינא לאו
נישאין ניהו, ומה אמר
בפרשה פטור מלח"ה ע"י
יבוס ויקום על שם אחיו,
שיורש את נכסי אחיו ואין
אחיו מחלקין עמו (טוטה).

מלאן ואילך. מהכנסת עטרה ולמטה אינו אלא נשיקה ופטור ומדפטור
בנשיקה ודאי פליג אדשמואל דנשיקה קרי לה הערחה והערחה רבינן
לה לחיובי: **קנה לכל.** צ"ח מן הביאות גרועות הללו קנה לה לכל
דבר ואוכלת בתרומה מיד אם כהן הוא אפי' הלך למדינת הים ולא
צא עליה צ"ח גמורה: **האמורים**

בפרשה. בפרשת יבמים שכחצ צה
מקרא וכו' יבמה יבא עליה דדרשין
ליה בין בשוגג בין כמזיד בין באונס
בין ברצון: **לירש.** דכתיב יקום על
שם אחיו (דברים כה): **ולפטרה**
מייבוס. דלש מת ולו בניס מאשה
אחרת מותרת לשוק או אם הולאה
בגט לא צ"ח חליצה או אם הימה
לה לרה נפטרה צ"ח ש"ל זו: **מן**
הנשואין. היכא דנפלה לפניו מן
הנשואין שכבר הימה אוכלת צ"ח
אחיו וכשמת ובטל קנינו פסקה
מלאכול דכ"ע לא פליגי דקניא לה
הך צ"ח גרועה להאכילה: **לאוקמיה**
במקום בעל. שמה הימה אוכלת בחייו
מאכל בשביל זה אכל לאומי מעבל
דבחי העבל לא הימה אוכלת דאין
האשה אוכלת בתרומה עד שתכנס
לחופה הרי נמי לא אלים מיניה ודוקא
צ"ח צ"ח בלא דעת קנין אכל צ"ח
גמורה אשתו גמורה היא וכוללת
אפי' לשמואל: **אין היבם מאכיל.**
צ"ח גרועה: אינה אוכלת.
(ד) **חופה לאו חופה היא**
דגורין נשואי חרש אטו קידושי
חרש כדלמרינן לקמן: **מת.** חרש
זה לאחר שכנסה ונפלה לפני יבם
חרש: **אוכלת.** דלא גרעה צ"ח
חרש מציאת שוגג חנות ואונס
שאין מתכוין לקנות ורבייה רחמנא
לגבי יבם: **לשמואל קשיא.** דהא
לא הוה אכלה מעיקרא וקאכלה
השתא: **אימא כנסה ואח"כ נחשר**
אוכלת. מת אחר שכנסה ונתחרש
ונפלה כו' אוכלת דהא אכלה
מעיקרא: **ומאי צונו.** יפה כמו
ומאי יפוי כח איכא הא בעל נמי
חרש הוא ומאכילה: **חרש מעיקרא.**
קודם שכנסה: **דהא אכלה מעיקרא.**
והשתא הדרא צ"ח צ"ח דהא
רחמנא רבייה: **כל צ"ח שהבעל**
מאכיל. כגון צ"ח חופה: **צ"ח**
לרב. א"ע"ג דהא מתני' פריכה ליה
דקמי אכלה וכו' א"ע"ג דלא אכלה
מעיקרא והויה כנופלת מן האירוסין
לדמרון לא אכלה אפי' לרב: **מסרין**
לה כדמסרין מעיקרא. אלא צ"ח
דשמואל חסורי מחסרה והכי קתני
כנסה ואח"כ נחשר אוכלת מת
ונפלה לפני יבם חרש אוכלת דהא
אכלה מעיקרא: **אלא לשמואל.**
דאפי' האוכלת בחיי בעלה אינה אוכלת
בשביל היבם צ"ח גרועה: **קשיא.**
דהא צ"ח חרש מציאת שוגג ואונס
היא בלא כוונת קנין ואכילה: **גולד**
לה בן אוכלת. בשביל צ"ח כדכתיב
וליד צימו הם יאכלו בלחמו (ויקרא
כז) קרי ביה יאכילו [נדק מד.]: **מס כבן.**
והאז קיים: **ר' נתן אומר אוכלת.**
בשביל בעלה: **ומיז ליה.** בלא בן:

מכאן ואילך אינו אלא נשיקה ופטור עליה
ופליג אדשמואל: אחד המערה ואחד הגומר
קנה: **מאי קנה** ר"ב אמר קנה לכל ושמואל
אמר לא קנה אלא לדברים האמורים בפרשה
לירש בנכסי אחיו ולפטרה מן הייבוס "מן
הנשואין לד"ה אכלה דהא הות קאכלה
מעיקרא כי פליגי מן האירוסין רב אמר
אוכלת דהא רבי רחמנא ביאת שוגג כמזיד
ושמואל אמר כי רבי רחמנא לאוקמיה
במקום בעל לאומי מעבל לא ואודא
שמואל לטעמיה דאמר רב נחמן אמר
שמואל כל שהבעל מאכיל יבם מאכיל וכל
שאין הבעל מאכיל יבם אינו מאכיל מיתבי
בת ישראל פקחת שנתארסה לכהן פקח
ולא הספיק לכונסה עד שנתחרש אינה
אוכלת מת ונפלה לפני יבם חרש אוכלת
ובזו יפה כח היבם מכח הבעל בשלמא
לרב ניהא אלא לשמואל קשיא אמר לך
שמואל אימא הכי ולא הספיק לכונסה עד
שנתחרש אינה אוכלת בתרומה כנס ואח"כ
נתחרש אוכלת מת ונפלה לפני יבם חרש
אוכלת ומאי בזו דאילו בעל חרש מעיקרא
לא אוכלת ואילו יבם חרש מעיקרא אכלה
ואיכא דאמרי מן האירוסין ד"ה לא אכלה דהא
לא אכלה בחיי בעל כי פליגי מן הנשואין
רב אמר -אוכלת דהא הות אכלה מעיקרא
ושמואל אמר אינה אוכלת כי רבי רחמנא
ביאת שוגג כמזיד לדברים האמורים בפרשה
אבל לכל מילי לא והאמר רב נחמן אמר
שמואל כל שהבעל מאכיל יבם מאכיל
אימא כל ביאה שהבעל מאכיל בה יבם
מאכיל בה וכל ביאה שאין הבעל מאכיל
בה אין היבם מאכיל בה מיתבי בת
ישראל פקחת שנתארסה לכהן פקח ולא
הספיק לכונסה עד שנתחרש אינה אוכלת
מת ונפלה לפני יבם חרש אוכלת ובזו יפה
כח יבם מכח בעל בשלמא לרב מתרין
יבדתרין מעיקרא אלא לשמואל קשיא
קשיא: **ת"ר** בת ישראל פקחת שנתארסה
לכהן פקח ולא הספיק לכונסה עד שנתחרש
אינה אוכלת גולד לה בן אוכלת מת הבן
רבי נתן אומר אוכלת וחכמים אומרים אינה
אוכלת מאי טעמא דרבי נתן אמר רבה
הואיל שכבר אכלה א"ל אביי אלא מעתה
בת ישראל שניסת לכהן ומית ליה תיכול
שכבר אכלה אלא כיון דמית ליה פקע ליה

לדברים האמורים. א"ע"ג דכל שאר דברים כמזבין נמי בפרשה
כדרשין כיון שלקחה נעשית כאשתו לכל דבר כיון
דביאת שוגג לא קני בעלמא סבירא הוא ללא רבייה אלא לדברים
המפורשים בפרשה כגון לירש בנכסי אחיו דכתיב יקום על
שם אחיו לנחלה ולפטור אשת אחיו
מן היבוס דכתיב לו לאשה ולא לאחיו
לאשה דפקע מינה זיקת אחיו
ולפטור לרתה דכתיב בית אחיו בית
אחד הוא בונה ואינו בונה שני בתים
דהנהו דברים הוו לאוקמיה במקום
בעל אכל בתרומה לא אכלה ע"י
קני גמור הוא: **לדברים**
האמורים בפרשה. א"ע"ג
דבפרשה שמתע דהויה
כאשתו לכל דבר דלמרינן
כיון שלקחה נעשית כאשתו
לכל דבר מ"מ לא שמתני
מתעם ביאת שוגג ואונס
(הא) [רק מיידי] צ"ח
גמורה אכל ביאת שוגג
ואונס לא הוה כאשתו
לכל דבר אלא לדברים
האמורים בפרשה:
מן הנשואין דב"ה הכל
אכלה ע"י ביאת שוגג
דבלא צ"ח לא דלמרינן
ולא היבמה עד שמתע:
לאורי מעבל לא. וה"ה
דהוה מ"מ למימר דאיכא
בנייהו לירשה ולפטור
לה לשמואל כיון דלא
אלימא מעבל לא יית
לה ולא שמתע כמו בעל
גופיה חלשה ארוסה:
(א) ובידש"ל לא שמתע
מן ח"ל ירושלמי קנה ולא
חילק צ"ח צ"ח לביאה מאי
קנה שמואל אמר לא קנה
לכל אלא לדברים האמורים
בפרשה לירש בנכסי מת
והתיר לרתה לשוק ו'
ימתן אומר קנה לכל. א"ר
יתקן יבם חרש פלוגין
בשמתע צ"ח אכל אס נגר
הביאה כ"ע מודו וא"כ
שמתע דרב ושמואל דכ"ה
קיימי אהרנ"ה וימתן
שמתע הממוד פלוגייהו
דרב ושמואל אחר מתני
אחד המערה ואחד הגומר
קנה דענה קיימי מן
פירש דביט נתמל אך
המסופות לא פירשו כן.
ופירשו דקיימי אביאת שוגג
וראה לדבריהם דקאמר
בסמוך י' רבי רחמנא
ביאת שוגג כמזיד וכו'
שמתע דבביאת שוגג אייר
אכל בהערה לא פליגי
דביאה היא לכל דבר וקניא
נמי בעלמא וא"ע"ג שקבע
כאן מחלקין על משנה
ללא משום דקאי עליה
אכל משום דמסיים קנה
דקאי נמי אשוגג כ"י ל'
אחד המערה ואחד הגומר
לאו משום דקאי עליה
אכל משום דמסיים קנה
דקאי נמי אשוגג כ"י ל'
ע"י. ו'א הספיק לכונסה
עד שמתע. לקמן מפרש
טעמא דגורין נשואי חרש
אטו קידושי חרש ו"ה"ת
בלא האי טעמא לא תאכל
משום סמפון דשמת י'
זה מוס קידושי טעות הוו
דלא דע לבדקה בעל לפי
שלא הספיק לכונסה עד
שמתע ו"ל טעמא מאי
קידושי טעות הוו כשנמלא
זה מוס משום דאימר אם
היה יודע שכן הוא לא
היה מקדשה הוה חרש לא
היה לו דעת להפקיד בדבר
ולא חיישין שמת יתפקח
וימלא סמפון: נשואי חרש
מאכילין בתרומה. דלא
איכא משום סמפון כיון
דהוה בר דעת שקדשה
ולשמה יתנו יכא דלינה
בבית אביה ואטו קידושי
חרש לא גור רבי נתן:
הבא על אחת מכל
העריות האמורות בתורה
או פסולות ודוקא בני אכל
ביאת ונות דפריה לא פסיל
לה לכסן ולא משא"ל
ונה לית דסבר פני הבא
על הפריה שלא לשם אישות
עשאה וזהו אלא לרי אלעזר
למלקח הבא עליה אם בעל

מכאן ואילך אינו אלא נשיקה ופטור עליה
ופליג אדשמואל: אחד המערה ואחד הגומר
קנה: מאי קנה ר"ב אמר קנה לכל ושמואל
אמר לא קנה אלא לדברים האמורים בפרשה
לירש בנכסי אחיו ולפטרה מן הייבוס "מן
הנשואין לד"ה אכלה דהא הות קאכלה
מעיקרא כי פליגי מן האירוסין רב אמר
אוכלת דהא רבי רחמנא ביאת שוגג כמזיד
ושמואל אמר כי רבי רחמנא לאוקמיה
במקום בעל לאומי מעבל לא ואודא
שמואל לטעמיה דאמר רב נחמן אמר
שמואל כל שהבעל מאכיל יבם מאכיל וכל
שאין הבעל מאכיל יבם אינו מאכיל מיתבי
בת ישראל פקחת שנתארסה לכהן פקח
ולא הספיק לכונסה עד שנתחרש אינה
אוכלת מת ונפלה לפני יבם חרש אוכלת
ובזו יפה כח היבם מכח הבעל בשלמא
לרב ניהא אלא לשמואל קשיא אמר לך
שמואל אימא הכי ולא הספיק לכונסה עד
שנתחרש אינה אוכלת בתרומה כנס ואח"כ
נתחרש אוכלת מת ונפלה לפני יבם חרש
אוכלת ומאי בזו דאילו בעל חרש מעיקרא
לא אוכלת ואילו יבם חרש מעיקרא אכלה
ואיכא דאמרי מן האירוסין ד"ה לא אכלה דהא
לא אכלה בחיי בעל כי פליגי מן הנשואין
רב אמר -אוכלת דהא הות אכלה מעיקרא
ושמואל אמר אינה אוכלת כי רבי רחמנא
ביאת שוגג כמזיד לדברים האמורים בפרשה
אבל לכל מילי לא והאמר רב נחמן אמר
שמואל כל שהבעל מאכיל יבם מאכיל
אימא כל ביאה שהבעל מאכיל בה יבם
מאכיל בה וכל ביאה שאין הבעל מאכיל
בה אין היבם מאכיל בה מיתבי בת
ישראל פקחת שנתארסה לכהן פקח ולא
הספיק לכונסה עד שנתחרש אינה אוכלת
מת ונפלה לפני יבם חרש אוכלת ובזו יפה
כח יבם מכח בעל בשלמא לרב מתרין
יבדתרין מעיקרא אלא לשמואל קשיא
קשיא: ת"ר בת ישראל פקחת שנתארסה
לכהן פקח ולא הספיק לכונסה עד שנתחרש
אינה אוכלת גולד לה בן אוכלת מת הבן
רבי נתן אומר אוכלת וחכמים אומרים אינה
אוכלת מאי טעמא דרבי נתן אמר רבה
הואיל שכבר אכלה א"ל אביי אלא מעתה
בת ישראל שניסת לכהן ומית ליה תיכול
שכבר אכלה אלא כיון דמית ליה פקע ליה

בא א ב מ"י צ"ח מהל'
תמונת ה"ל ו'
כ"פ ג מ"י שם ה"ל ט'
ל ד ה מ"י שם ה"ל י'

תוספות ישנים
לה שלא כדרכה. ואין
להקשות ומי גרע מקינא
לה סתם דודאי גרע דגלי
דעמיה שאינו מוסדה אלא
בשלה כדרכה ומ"מ פריך
משכני אשה כתיב וא"כ
קני גמור הוא: **לדברים**
האמורים בפרשה. א"ע"ג
דבפרשה שמתע דהויה
כאשתו לכל דבר דלמרינן
כיון שלקחה נעשית כאשתו
לכל דבר מ"מ לא שמתני
מתעם ביאת שוגג ואונס
(הא) [רק מיידי] צ"ח
גמורה אכל ביאת שוגג
ואונס לא הוה כאשתו
לכל דבר אלא לדברים
האמורים בפרשה:
מן הנשואין דב"ה הכל
אכלה ע"י ביאת שוגג
דבלא צ"ח לא דלמרינן
ולא היבמה עד שמתע:
לאורי מעבל לא. וה"ה
דהוה מ"מ למימר דאיכא
בנייהו לירשה ולפטור
לה לשמואל כיון דלא
אלימא מעבל לא יית
לה ולא שמתע כמו בעל
גופיה חלשה ארוסה:
(א) ובידש"ל לא שמתע
מן ח"ל ירושלמי קנה ולא
חילק צ"ח צ"ח לביאה מאי
קנה שמואל אמר לא קנה
לכל אלא לדברים האמורים
בפרשה לירש בנכסי מת
והתיר לרתה לשוק ו'
ימתן אומר קנה לכל. א"ר
יתקן יבם חרש פלוגין
בשמתע צ"ח אכל אס נגר
הביאה כ"ע מודו וא"כ
שמתע דרב ושמואל דכ"ה
קיימי אהרנ"ה וימתן
שמתע הממוד פלוגייהו
דרב ושמואל אחר מתני
אחד המערה ואחד הגומר
קנה דענה קיימי מן
פירש דביט נתמל אך
המסופות לא פירשו כן.
ופירשו דקיימי אביאת שוגג
וראה לדבריהם דקאמר
בסמוך י' רבי רחמנא
ביאת שוגג כמזיד וכו'
שמתע דבביאת שוגג אייר
אכל בהערה לא פליגי
דביאה היא לכל דבר וקניא
נמי בעלמא וא"ע"ג שקבע
כאן מחלקין על משנה
ללא משום דקאי עליה
אכל משום דמסיים קנה
דקאי נמי אשוגג כ"י ל'
אחד המערה ואחד הגומר
לאו משום דקאי עליה
אכל משום דמסיים קנה
דקאי נמי אשוגג כ"י ל'
ע"י. ו'א הספיק לכונסה
עד שמתע. לקמן מפרש
טעמא דגורין נשואי חרש
אטו קידושי חרש ו"ה"ת
בלא האי טעמא לא תאכל
משום סמפון דשמת י'
זה מוס קידושי טעות הוו
דלא דע לבדקה בעל לפי
שלא הספיק לכונסה עד
שמתע ו"ל טעמא מאי
קידושי טעות הוו כשנמלא
זה מוס משום דאימר אם
היה יודע שכן הוא לא
היה מקדשה הוה חרש לא
היה לו דעת להפקיד בדבר
ולא חיישין שמת יתפקח
וימלא סמפון: נשואי חרש
מאכילין בתרומה. דלא
איכא משום סמפון כיון
דהוה בר דעת שקדשה
ולשמה יתנו יכא דלינה
בבית אביה ואטו קידושי
חרש לא גור רבי נתן:
הבא על אחת מכל
העריות האמורות בתורה
או פסולות ודוקא בני אכל
ביאת ונות דפריה לא פסיל
לה לכסן ולא משא"ל
ונה לית דסבר פני הבא
על הפריה שלא לשם אישות
עשאה וזהו אלא לרי אלעזר
למלקח הבא עליה אם בעל

קדושתיה מינה הכא נמי כיון דמית ליה פקע קדושתיה מינה אלא אמר רב
יוסף קסבר ר' נתן נשואי חרש מאכילין בתרומה ולא גורין נשואי חרש אטו
קדושי חרש א"ל אביי אי הכי גולד לה בן למה לי משום רבנן וליפלוג רבי
נתן עלייהו ברישא שביק להו לרבנן עד דמסיימי מילתייהו והדר פליג עלייהו
אי הכי ליתני מת הבן אינה אוכלת רבי נתן אומר אוכלת קשיא: **וכן**
הבא על אחת מכל העריות: אמר רב עמרם הא מלתא אמר לן רב ששת
ואנהריגהו
ב"ל ביאה שהבעל מאכיל בה. א'
(א) צ"ח אירוסין עושה א"ר
דכל צ"ח שהבעל מאכיל בה ע"י
"ממורת ונתניהו לירש"ה פסלה.
לשון פסלה נקט משום
אחריני דממורת ונתניהו הם
פסולות ועומדות:
מאי
קדושתיה מינה הכא נמי כיון דמית ליה פקע קדושתיה מינה אלא אמר רב
יוסף קסבר ר' נתן נשואי חרש מאכילין בתרומה ולא גורין נשואי חרש אטו
קדושי חרש א"ל אביי אי הכי גולד לה בן למה לי משום רבנן וליפלוג רבי
נתן עלייהו ברישא שביק להו לרבנן עד דמסיימי מילתייהו והדר פליג עלייהו
אי הכי ליתני מת הבן אינה אוכלת רבי נתן אומר אוכלת קשיא: **וכן**
הבא על אחת מכל העריות: אמר רב עמרם הא מלתא אמר לן רב ששת
ואנהריגהו
ב"ל ביאה שהבעל מאכיל בה. א'
(א) צ"ח אירוסין עושה א"ר
דכל צ"ח שהבעל מאכיל בה ע"י
"ממורת ונתניהו לירש"ה פסלה.
לשון פסלה נקט משום
אחריני דממורת ונתניהו הם
פסולות ועומדות:
מאי

ולא ס"ל כוונתו: כמורת ונתניהו לירש"ה פסלה:
לאו לפסלה לכהונה מיירי דבלא"ה אפסלה וקיימא ונתניהו דבי נשא ליכא למימר דלינה בת כהן אלא ר"ל לענין מלקות
ולא ס"ל כוונתו: כמורת ונתניהו לירש"ה פסלה:
לאו לפסלה לכהונה מיירי דבלא"ה אפסלה וקיימא ונתניהו דבי נשא ליכא למימר דלינה בת כהן אלא ר"ל לענין מלקות